

2021-12-05

Diarienummer

MN 2021/0120.1

Stefan Andersson
Miljöinspektör

Miljönämnden

Tillsynsplan 2022 med behovsutredning 2022-2024 för miljönämnden

Förslag till beslut

Miljönämnden beslutar

- att fastställa Tillsynsplan 2022 med behovsutredning 2022-2024
- att fastställa Tillsynsprogram för avfallshanterare 2022-2024
- att fastställa Tillsynsprogram IED-anläggningar 2022-2024

Sammanfattning

Tillsynsplanen är miljöförvaltningens verktyg för att planera det kommande årets tillsyn och övrig verksamhet som bedrivs inom miljönämndens ansvarsområde.

Planen baseras på en behovsutredning vars syfte är att visa de tillsynsåtgärder som behöver utföras i kommunen under de nästkommande tre åren. Behovsutredning och tillsynsplan ska uppdateras årligen.

I tillsynsplanen sker en prioritering av tillsynen utifrån de resurser som miljöförvaltningen har till förfogande. Här beskrivs vilka områden som bedöms vara i störst behov av insatser, vilka mål som förvaltningen önskar uppnå samt vilka metoder som kommer att användas.

Enligt miljötillsynsförordningen så ska tillsynsmyndigheten med utgångspunkt i tillsynsplanen även upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för IED-anläggningar samt för verksamheter som behandlar eller yrkesmässigt hanterar avfall.

Miljönämnden föreslås besluta att fastställa Tillsynsplan 2022 med behovsutredning 2022-2024, samt fastställa upprättade Tillsynsprogram för IED-anläggningar respektive avfallshanterare.

Underlag för beslutet

- MN tjänsteskrivelse 2021-12-05 med tillhörande styrdokument Tillsynsplan 2022 med behovsutredning 2022-2024 för miljönämnden, dnr MN 2020/0077.2 samt Tillsynsprogram för IED-anläggningar 2022-2024 och Tillsynsprogram för avfallshanterare 2022-2024.

2021-12-05

Diarienummer

MN 2021/0120.1

Ärendet

Bakgrund

Enligt miljötillsynsförordningen (2011:13) ska en operativ tillsynsmyndighet ha en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska sträcka sig över tre år och ses över minst en gång varje år.

Utifrån behovsutredningen, tillsynsregister och de prioriteringar som görs ska tillsynsmyndigheten för varje verksamhetsår upprätta en plan för tillsynen enligt miljöbalken. För att få en samlad bild över helheten har miljöförvaltningen valt att göra en behovsutredning och tillsynsplan som inkluderar samtliga de tillsynsområden som ingår i nämndens ansvarsområde.

Enligt 10 a § miljötillsynsförordningen ska tillsynsmyndigheten, med utgångspunkt i myndighetens tillsynsplan, även upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för varje:

1. verksamhet som är tillståndspliktig eller omfattas av ett tillstånd enligt miljöprövningsförordningen (2013:251), om den verksamhetskod som gäller för verksamheten slutar med -i,
2. verksamhet som behandlar avfall, eller
3. yrkesmässig verksamhet
 - a) som samlar in eller transporterar avfall,
 - b) som förmedlar avfall för återvinning eller bortskaffande,
 - c) som handlar med avfall, eller
 - d) där farligt avfall uppkommer som ett led i den yrkesmässiga verksamheten.

Föredragning

Miljönämndens uppgift är att kontrollera att gällande bestämmelser följs men även att ge råd och stöd till fastighetsägare, verksamhetsutövare och kommuninvånare. I tillsynsplanen sker en prioritering av tillsynen utifrån de resurser som miljöförvaltningen har till förfogande. Här beskrivs vilka områden som anses vara i störst behov av insatser, vilka mål som förvaltningen önskar uppnå samt vilka metoder som kommer att användas. Tillsynsplanen är uppdelad i olika tillsynsområden och i tabellerna redovisas den tid som avsätter för respektive tillsynsområde under 2022.

Den planerade tillsynen kan bedrivas genom inspektion på plats, genom granskning av dokumentation eller genom kontakter och annan uppföljning. Hit räknas även planering inför inspektioner, informationsmaterial, granskning av rapporter, handläggning av anmälningsärenden m.m.

2021-12-05

Diarienummer

MN 2021/0120.1

Den snabba omställningen av verksamheten till följd av pandemin har inneburit att arbetsuppgifter har fått prioriteras hårdare och viss tillsyn har inte kunnat genomföras. Många frågor kunnat avhandlas och lösas under distansmöten genom olika digitala kanaler, vilket medfört en viss effektivisering av verksamheten. Det är dock utmanande att under en längre tid bedriva ett effektivt tillsynsarbete inom miljönämndens breda ansvarsområden, med bibehållen kvalitet och frekvens, om man inte kan eller får vara "ute i verkligheten" och upprätthålla det personliga mötet med olika verksamhetsutövare. Förvaltningen kommer under 2022 prioritera områden där det kan ha byggts upp en "tillsynsskuld".

Förvaltningen kommer under 2022 särskilt bevaka utvecklingen av centrala myndigheters arbete med genomförandet av en nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period. Strategin ska bidra till att myndigheternas samlade resurser och kompetens används effektivare och bidrar till en ökad likvärdighet i tillsynen.

Strategin innehåller sex tillsynsområden. Vart och ett av dessa har inringade fokusområden med tillhörande preciseringar, och till varje fokusområde finns ett nationellt effektmål för tillsynen. För kommunernas vidkommande får den nationella tillsynsstrategin genomslag under 2023. Förvaltningen bedömer att genomförandet kommer att kräva att miljönämnden tillförs mer resurser.

I egenskap av expertmyndighet i kommunen besvarar miljönämnden ett stort antal remisser från regering och centrala myndigheter. Miljönämnden deltar även aktivt i samhällsplaneringen och bevakar att hänsyn tas till miljöbalkens regelverk så att samhället kan uppnå nationella miljö kvalitetsmål och miljö kvalitetsnormer, men även regionala och lokala miljömål, med sikte på att bygga ett långsiktigt robust och hållbart samhälle.

Att Lund växer och allt fler människor ska samsas på en liten yta genererar mer störningar, klagomål och fler tillsynsärenden. Förvaltningen märker att folkhälsofrågor som exempelvis buller och luftkvalitet är viktiga frågor för kommuninvånarna, likaså klimatfrågan, kopplat till ett bra och hållbart boende.

Tillsynsverksamheten förutsätter en viss grad av självfinansiering via tillsynsavgifter. Nämnden är till ca 40 % självfinansierad genom taxor i huvudsak inom miljöbalkstillsynen och livsmedelskontrollen. Den pågående strukturomvandlingen inom näringslivet i Lund kan dock snabbt förändra nämndens ekonomiska förutsättningar. Antalet klagomålsärenden ökat också kontinuerligt och i många fall är det inte möjligt att få kostnadstäckning för nämndens utredningsarbete med tillsynsavgifter. Förvaltningen kommer under 2022 att göra en översyn av taxorna för att om möjligt möta upp dessa utmaningar i tillsynsuppdraget.

2021-12-05

Diarienummer

MN 2021/0120.1

Miljönämndens ansvarsområden breddas och utökas kontinuerligt, senast genom trängselkontrollen med anledning av Covid-19. Komplexiteten i lagstiftning och rättstillämpning kopplat till prövning och tillsyn enligt miljöbalken ökar, vilket tar allt större resurser i anspråk. Till detta ska läggas statens införande av en nationell tillsynsstrategi.

Miljönämnden har ett fortsatt stort fokus på kemikalieområdet. Nämnden har fått i uppdrag av kommunstyrelsen att revidera och uppdatera Lunds kommuns kemikalieplan, LundaKem. Detta arbete påbörjas under 2022 och kommer att involvera i stort sett samtliga förvaltningar men även funktioner utanför kommunens egna verksamheter. En inkluderande och framgångsrik process kräver stort engagemang från många parter. Ambitionen med planen är ge berörda ett verktyg, ett systematiskt arbetssätt, som syftar till att minska användningen av miljö- och hälsofarliga ämnen.

Miljönämnden är delaktig i ett antal kommunala och regionala samverkansorgan, exempelvis Skånes Luftvårdsförbund, Miljösamverkan Skåne samt Skånes miljö- och hälsoskyddsförbund, som syftar till att övervaka och förbättra miljön.

Digitaliseringstakten i samhället är hög, kommunens verksamheter är inget undantag. Förvaltningens kvalitetsutveckling och servicenivå hänger direkt samman med områden som innefattar IT, webb-administration och kommunikation. En ökad digitalisering ses som en möjlighet till mer effektiva arbetssätt. Under 2022 avser förvaltningen att, om det är tekniskt möjligt, fortsätta implementeringen av e-tjänster för ansöknings- och anmälningsärenden.

Behovsutredningen tillsammans med den framtagna tillsynsplanen visar att miljönämnden uppfyller lagkraven avseende nödvändiga resurser för att kunna utöva tillsyn över de tillsynsobjekt som bedriver verksamhet i kommunen.

För att kunna möta det behov som bedöms uppkomma i samband med att den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken införs 2023, ett starkare fokus mot strategiska planeringsfrågor, fler remisser om detaljplaner och bygglov och generellt ökande och mer komplexa ärenden så behöver miljönämnden tillföras mer resurser.

Miljönämnden föreslås besluta att fastställa Tillsynsplan 2022 med behovsutredning 2022-2024 för miljönämnden.

Nämnden föreslås även att fastställa upprättade Tillsynsprogram för IED-anläggningar 2022-2024 och Tillsynsprogram för avfallshanterare 2022-2024.

2021-12-05

Diarienummer

MN 2021/0120.1

Beredning

Beredning har skett på tjänstemannanivå inom miljöförvaltningen.

Barnets bästa

Tillsynsplanen med behovsutredning för åren 2022-2024 och de särskilda Tillsynsprogrammen för IED respektive avfallshanterare är viktiga styrdokument för att säkerställa att miljönämndens resurser och verksamhet riktas mot de tillsynsområden som nämnden ansvarar för. I beredningen av planen ingår att tillförsäkra att barnens intresse tillgodoses och skyddas på ett ändamålsenligt sätt.

Ekonomiska konsekvenser

Tillsynsplanen för 2022 bedöms inte medföra några ekonomiska konsekvenser med avseende på tillsynsorganisationens möjligheter att utöva tillsyn över de tillsynsobjekt som bedriver verksamhet i kommunen. Förvaltningen vill dock uppmärksamma om att nämndens ansvarsområden breddas och utökas kontinuerligt, komplexiteten i lagstiftning och rättstillämpning i prövning och tillsyn ökar också. Till detta ska läggas statens införande av en nationell tillsynsstrategi 2023. Miljönämnden behöver därför tillföras mer resurser.

Björn Berséus
Miljödirektör

Stefan Andersson
Miljöinspektör

Beslutet skickas till

Miljöförvaltningen